

Facts & Figures Tijd voor Toekomst

Voor een kansrijke generatie Groningers

Talentgericht werken opbrengsten

Wat verwachten kinderen in Tijd voor Toekomst?

Een verrijkte schooldag geeft kinderen meer mogelijkheden en kansen door het bieden van een breed aanbod aan activiteiten. Talentgericht werken is altijd en overal in het onderwijsprogramma te gebruiken, maar verdient ook zeker aandacht bij het aanbieden van verrijkte activiteiten. Bij dit aanbod is het **wat** belangrijk, maar ook **hoe** het aanbod vorm krijgt. Daarbij komt talentgericht werken om de hoek kijken: kinderen uitdagen om te ontdekken en nieuwsgierig te zijn, door een samenspel van uitdagend materiaal en pedagogisch-didactisch handelen.
Dat helpt bij een kansrijke ontwikkeling!

Wat is talent?

Het vermogen van een kind tot hoge ontwikkeling op een specifiek gebied te komen" (Veenker et al., 2017). Verder wordt talent onder andere gekenmerkt door: een hoog leerpotentieel, een grote diepte van verwerking, constructie van nieuwe verklaringen en handelingen, een hoge waargenomen leercompetentie, een sterke betrokkenheid en een positieve waardering voor de nieuwheid van de ontdekkingen.



De talentendriehoek

De Talentendriehoek laat zien dat het kind, volwassene (professional) en taak elkaar beïnvloeden. De interacties tussen deze drie componenten staan centraal bij Talentgericht werken. De professional stimuleert de nieuwsgierigheid van het kind door vragen te stellen, terwijl een uitdagende taak talentvol gedrag bij het kind naar voren brengt. Het kind beïnvloedt op zijn beurt zowel de taak als de professional door zijn reacties en vragen.

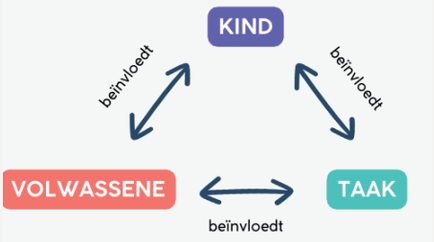

ZELFSCAN: bepaal jouw startpositie!

Talentgericht werken? Zet deze pedagogisch-didactische strategieën in!

Ruimte geven

Ik stel leerlinggerichte vragen.
Dat zijn vragen die gericht zijn op de denkprocessen en ervaringen van kinderen en die het onderzoekend vermogen van kinderen stimuleren. Zoals: denk je dat dolfijnen het leuk vinden in een dolfinarium? Ik las denkpauzes in van minimaal drie seconden en ik zeg bewust een tijdje niets
Ik verleen autonomie door kinderen zelf keuzes te laten maken.

Structuur bieden

Ik ben voorspelbaar
Ieder kind weet wat er van hem of haar verwacht wordt. De taak die ik aanbied of de activiteit die ik verzorg bestaat uit een structuur waarin ruimte is om te onderzoeken, bijvoorbeeld aan de hand van de empirische cyclus.

Flexibel ondersteunen

Ik zorg voor groepsscaffolding: Ik stel vragen aan de groep kinderen en vraag door, waarbij ik alle kinderen zo veel mogelijk betrek, om tot een hoger niveau te komen. Ik maak gebruik van peer-scaffolding, waarbij ik zorg dat de kinderen elkaar ondersteunen door effectief samen te werken. Ik zorg dat kinderen zelf-scaffolding inzetten door ze bijvoorbeeld de leerstof aan een ander uit te laten leggen of door te werken met geheugensteuntjes. Ik zorg voor individuele scaffolding, zodat ik ondersteuning op maat bied aan het individuele kind

Waar kunnen we op letten als je aan de slag wilt met talentgericht werken?

Vijf principes van talentontwikkeling

1 Kinderen zijn nieuwsgierig en hebben van nature een onderzoekende houding. Ze hebben een grote belangstelling om de wereld om zich heen te ontdekken.

2 Iedereen is talentvol en kan zich verder ontwikkelen met behulp van de omgeving. Iedereen heeft ontwikkelingspotentieel!

3 Het is belangrijk als professional om talentvol gedrag van kinderen te zien, te herkennen en er op in te spelen of het te ontlokken. Het enthousiasme van kinderen werkt aanstekelijk en door hen hierin te stimuleren, ondersteun je hun ontwikkeling

4 De professional kan ‘talentexpert’ worden en is daarmee een belangrijke motor achter de ontwikkeling van kinderen. Als talentexpert weet je welke volgende stappen het kind kan nemen in zijn/haar ontwikkeling en hoe je het kind kunt stimuleren bij deze ontwikkeling.

5 Leren door het zien van voorbeelden werkt erg goed, bijvoorbeeld via videobeelden: wat laten kinderen aan talentvol gedrag zien en hoe reageer je daar als professional op?

Volgens kinderen: een impactvolle verrijkte schooldag in Groningen



Betrokkenheid

- Betrokken management
- (Beperkte) teamondersteuning bij activiteiten (bijvoorbeeld door aandragen aanbieder/bijwonen van een activiteit per periode)
- Themacoördinatoren betrekken per thema (vakdocent bewegen/coördinator kunst)
- Meedenkmogelijkheden voor kinderen in activiteitenaanbod en betrokkenheid bij informatievoorziening (bijv. vlogs)
- (Groot) ouders op de hoogte en mogelijkheden tot meedenken en meedoen (ondersteuning activiteiten/grootoudergym)

Voorwaarden

- Toegankelijkheid activiteiten voor alle kinderen
- Betrokken management
- Voldoende variatie in activiteiten
- Activiteiten zijn vraag gestuurd
- Borging (duurzaam beleggen van afspraken)

Belangrijke lessen voor de inrichting van de verrijkte schooldag

Een verrijkt schoolaanbod, mits voldaan aan kwaliteitseisen, kan bijdragen aan het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen.	Verbeteringen in sociaal-emotionele ontwikkeling.
We weten dat leerlingen die langdurig (meer dan tien weken) extra aanbod krijgen op bijvoorbeeld sport, muziek of weerbaarheid, zich ontwikkelen op het aangeboden thema.	Naast ontwikkelkansen ontstaan er, door een verrijkt aanbod, ook kleine effecten op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, vooral terug te zien in een verbeterde connectie met leeftijdsgenoten en verbeterde omgang met leerkrachten, een sterker gevoel van verbondenheid met school en zelfvertrouwen van leerlingen.

Waar moeten organisatoren rekening mee houden bij de inrichting van een verrijkte schooldag?

In de structurele fase zijn er nu een aantal ontwikkelrichtingen, variërend van een vrijwillig naschools activiteitenprogramma tot een programma met een vrijwillig verplichtend karakter, voor alle kinderen, met binding met het regulier onderwijsprogramma. Om kansengelijkheid te bevorderen biedt een aanbod voor alle kinderen de voorkeur. Een dergelijk programma biedt een gelijkelijke inwerking op alle kinderen en hierin kan continuïteit van aanbod en duur van aanbod afgestemd worden op alle leerlingen. Een vrijwillig naschools aanbod biedt de vrijheid aan leerlingen om hun eigen tijd en ruimte te bepalen en heeft beperktere impact heeft op de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van scholen.

Welke variant de voorkeur heeft, moet nader worden bepaald. Zowel binnen de variant vrijwillig naschools aanbod, als de variant verlengde uren met een verplichtend karakter, moet de aandacht uitgaan naar een kwalitatief goed programma.



Wat verwachten kinderen in Tijd voor Toekomst?

-
- Verrijkte activiteiten moeten aansluiten bij vooropgestelde doelen en er moet continuïteit zijn in de activiteiten
- Er moet aandacht zijn voor minstens één aspect van persoonlijke/sociale vaardigheden
- Het aanbod moet beschikbaar zijn voor alle kinderen
- Er moeten specifieke en expliciete doelen geformuleerd zijn met betrekking tot persoonlijke/sociale vaardigheden
- Er moet een goede opbouw/volgorde zijn in het programma
- Er moet een actieve rol zijn van de kinderen.

Waar moeten organisatoren dan aan denken?

Planvorming

Manier van leren en onderwijstijd:

- Er is een visie op buitenschools leren
- Leerlingen moeten op een andere manier kunnen leren (realistisch, verrijkte leren)
- Koppeling met vak inhoud reguliere onderwijstijd
- Koppeling met inhoudelijke doelen bijvoorbeeld: muziek = verwondering. Naast talentontwikkeling draagt muziek bij aan basisvaardigheden van muziek, en ook aan executieve functies en creativiteit als basis voor ander leren
- Een integraal programma op een thema
- Er is aandacht voor de continuïteit van activiteiten (> weken)
- Klein beginnen en experimenteren
- Co-creatie met het team
- Ruim tijd voor schoolcoördinator

Aanbod

- Er zijn competentie omschrijvingen van de aanbieders
- Er zijn heldere arbeidsvoorwaarden voor de aanbieders
- De aanbieders krijgen feedback

Pedagogische afstemming:

- Er is een verband tussen het curriculum en de extra curriculaire activiteit/thema
- Er is aangegeven waarom men kiest voor een bepaalde extra curriculaire activiteit/thema
- Docenten binnen- en buitenschools koppelen inhoud en ontwikkeling van leerlingen naar elkaar terug.

Ervaringsgerichte opbrengsten

Wat doen Tijd voor Toekomst activiteiten voor kinderen?

- Toekomstgerichtheid
- Nieuwe ervaring
- Zelfvertrouwen/waardering
- Zelfstandigheid en vrijheid
- Samen(werking)
- Jezelf uitdagen
- Nieuwe (motorische) vaardigheden

Motivatie om mee te doen

- Vervanging van verveling
- Aansluiten bij interesse
- Persoonlijke situatie

Motivatie om niét mee te doen

- Niet op een andere manier kunnen leren
- Herhaling
- Te lange activiteit/
- doorzettingsvermogen
- Te weinig vertrouwen voor nieuwe vaardigheden
- Geen tijd
- Motivatie gedaald door organisatorische randvoorwaarden.



Impact voor het team

- Samen visie op kansengelijkheid creëren
- Nieuwe impuls aan het schoolaanbod
- Nieuwe samenwerkingen (ook tussen scholen)
- Maatwerk kunnen leveren
- Werkdruk neem nog toe: waar niet in handen, dan wel in het hoofd

Impact voor kinderen

- Toekomstgerichtheid
- Nieuwe ervaring
- Zelfvertrouwen/waardering
- Zelfstandigheid en vrijheid
- Samen(werking)
- Jezelf uitdagen
- Nieuwe (motorische) vaardigheden

"Ik denk dat het met name iets voor onze leerlingen oplevert. Ze komen met dingen in aanraking wat anders niet gebeurd was. Als leerkracht zie je de leerlingen genieten en dat geeft je een goed gevoel. Daarnaast vind ik dat we heel gericht kijken naar wát we kiezen. Het moet relatie hebben met thema's, onderwerpen enz. Dat maakt het achtig voor leerlingen én leerkrachten. Daardoor komt het er niet bij, maar ernaast."

"Ik denk dat het met name iets voor onze leerlingen oplevert. Ze komen met dingen in aanraking wat anders niet gebeurd was. Als leerkracht zie je de leerlingen genieten en dat geeft je een goed gevoel. Daanaast vind ik dat we heel gericht kijken naar wát we kiezen. Het moet relatie hebben met thema's, onderwerpen enz. Dat maakt het achtig voor leerlingen én leerkrachten. Daardoor komt het er niet bij, maar ernaast."

Voor het schoolteam levert het op dat leerlingen zich nog meer kunnen ontwikkelen in vakgebieden waar wij niet in gespecialiseerd zijn. Daarnaast zorgt het voor een andere kijk op school en daardoor meer motivatie. Die motivatie nemen de leerlingen mee de klas in.

"Als je iets toch niet kan of niet leuk vindt, dan kun je beter niet die activiteit kiezen. Dan kan je beter gaan voetballen en daar beter in worden."

"Ik denk dat je vooral nieuwe dingen wilt leren in Tijd voor Toekomst. Of juist wat je al een keertje gedaan hebt nog een keer wilt doen. En misschien heb je daar dan later wel wat aan."

Joost: "Ik vind het ook goed dat school het gratis krijgt, die sporten en activiteiten hier op school."

Merit: "ik vind het heel erg fijn dat er activiteiten na school zijn, want dan kun je daar naartoe gaan als je je verveelt of niet weet wat je moet doen."



Monitoring leerlingen

Legenda monitoring

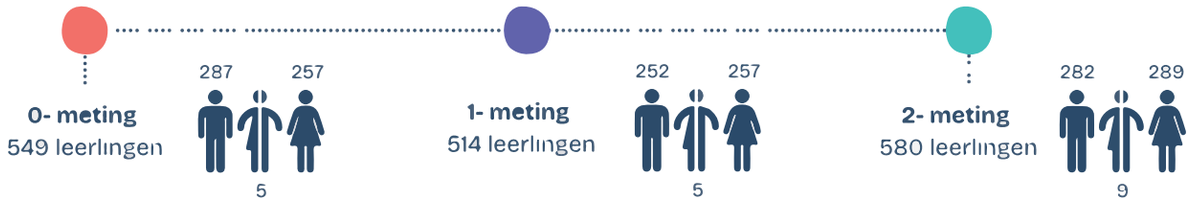

Toekomstperspectief leerlingen

"Ik kan alles worden wat ik wil."

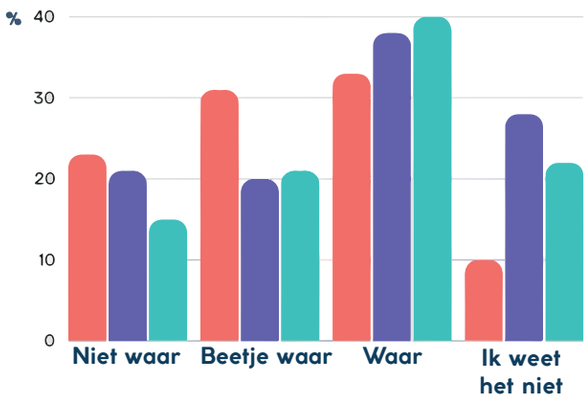

"Ik weet wat ik kan worden."

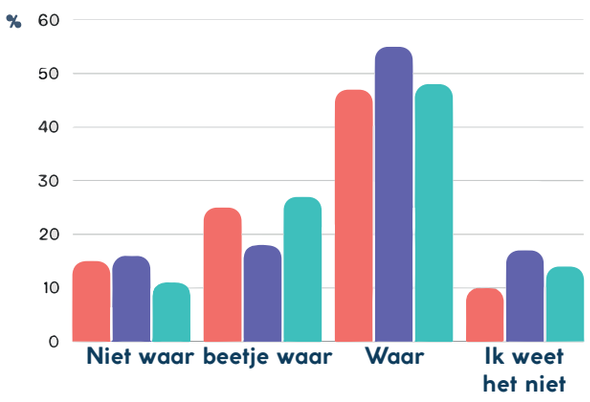



Schoolplezier

"De juf of meester accepteert mij zoals ik ben."

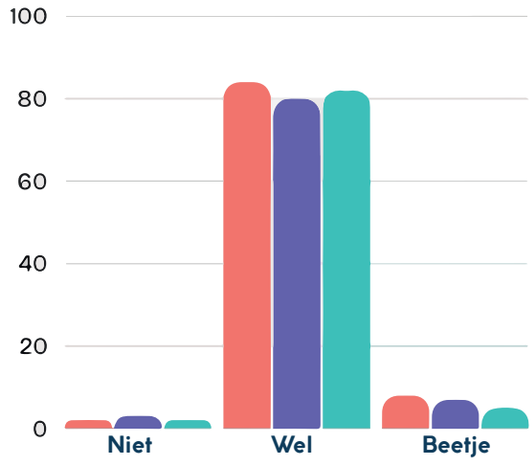

"Ik vind wat ik leer interessant."

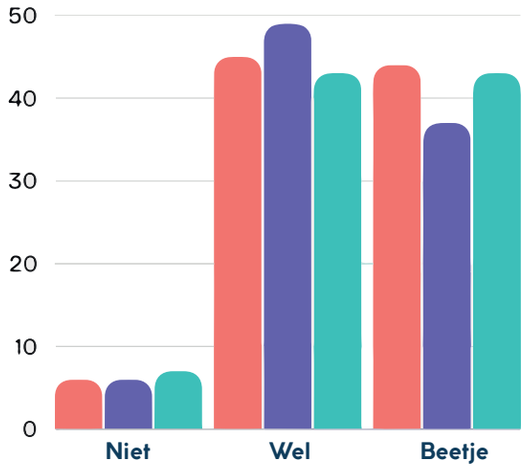

"Ik vind school heel leuk."

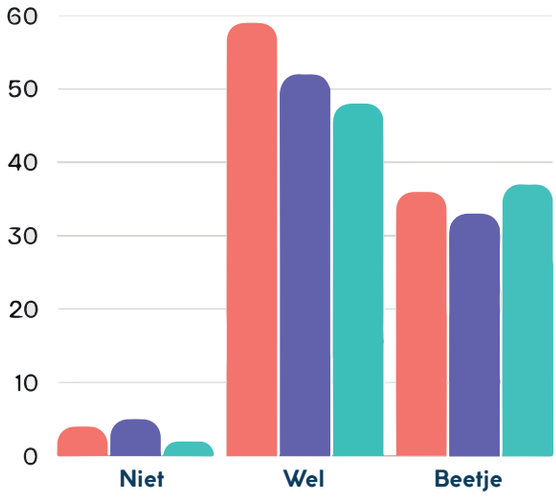

"Ik heb genoeg vrienden."

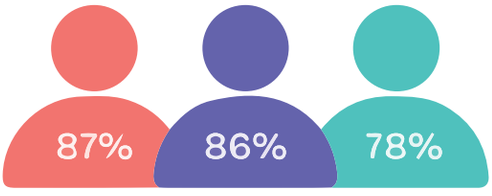

Leerlingen geven aan heel erg blij' te zijn met zijn/haar eigen vrienden

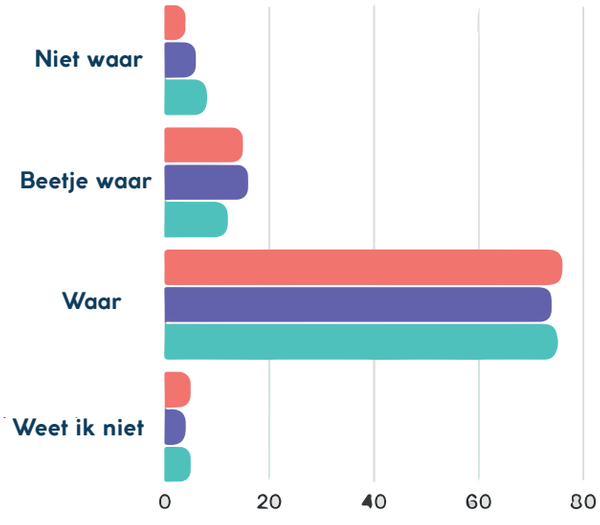

Legenda monitoring

0 meting 1 meting 2 meting

Zelfvertrouwen

Geeft aan 'veel' vertrouwen in zichzelf te hebben

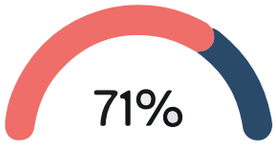

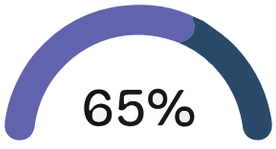



Is tevreden met zichzelf

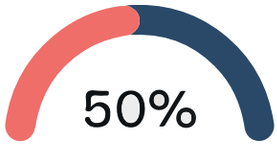

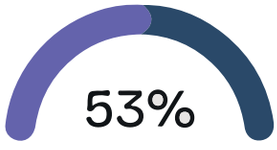

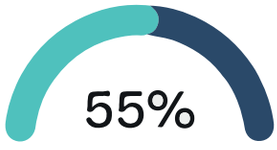



Fysieke gezondheid

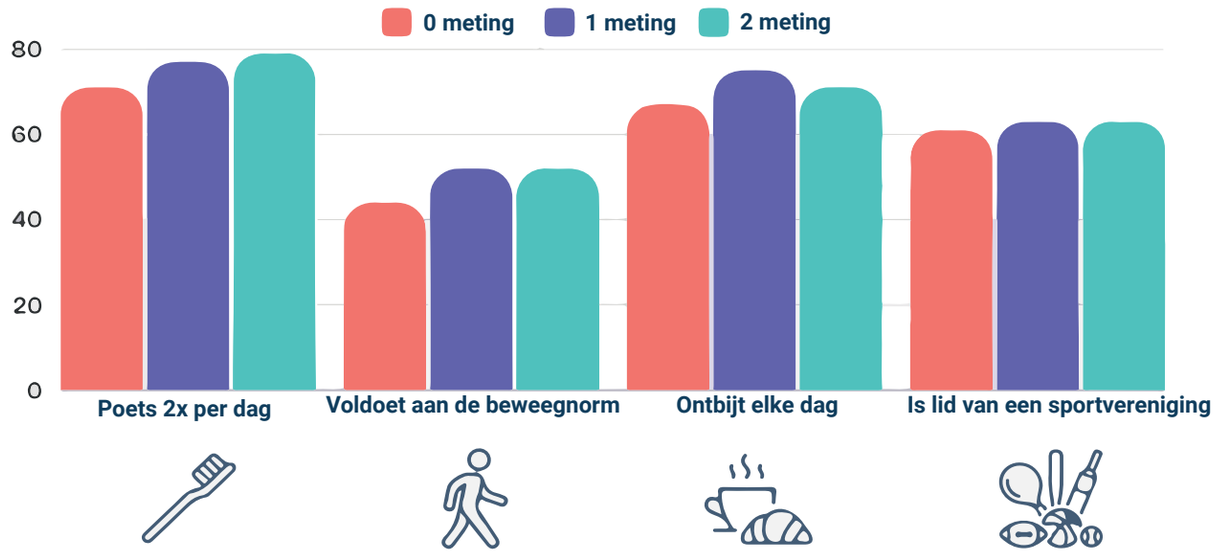

Wat vinden kinderen van hun lichaam?

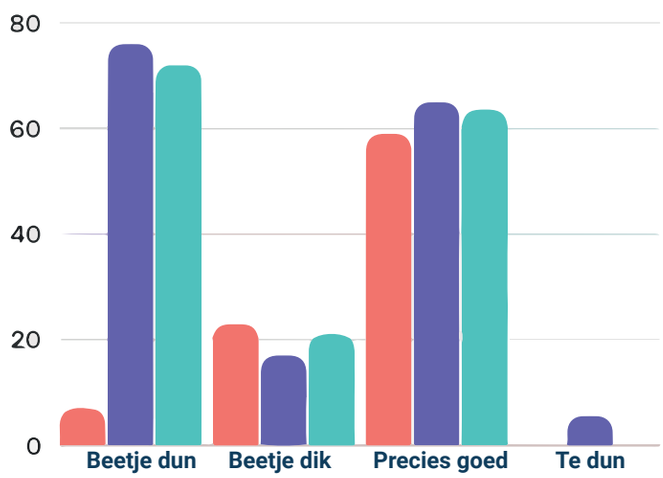

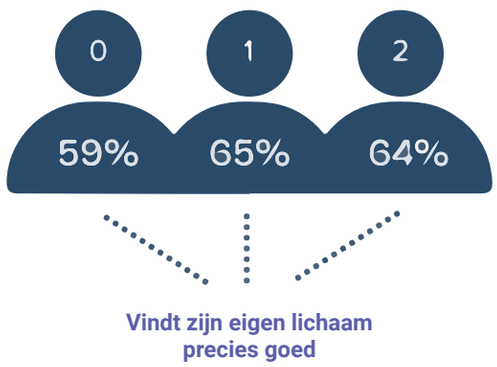

Legenda monitoring

0 meting 1 meting 2 meting

Hoe vaak eten de kinderen snoep?

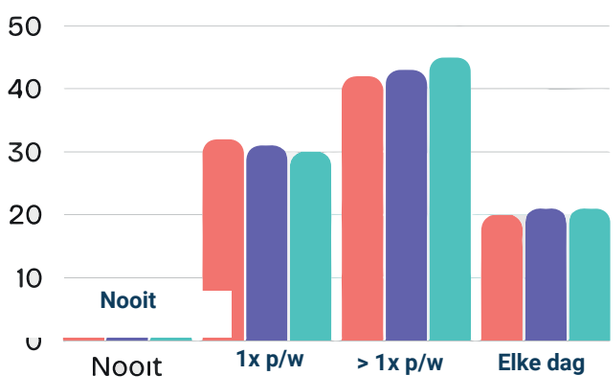

Hoe vaak drinken de kinderen frisdrank?

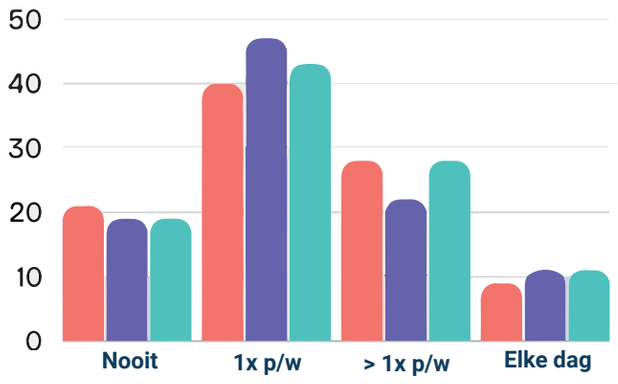

Hoe vaak eten de kinderen groente?

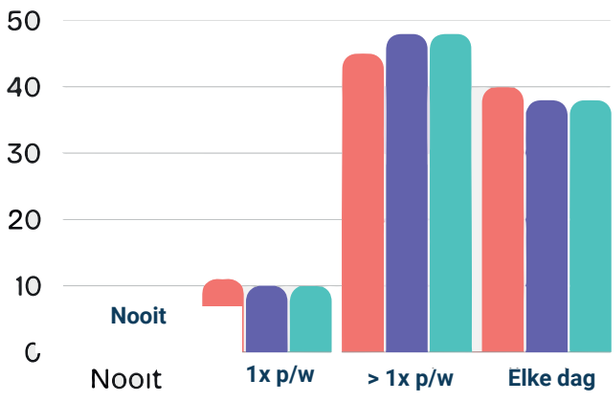

Hoe vaak eten de kinderen fruit?

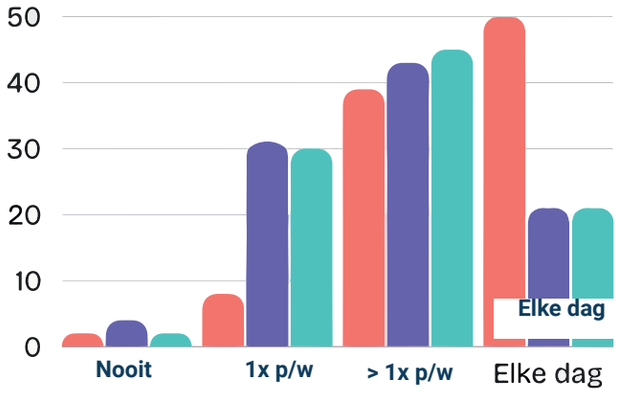



Ouderbetrokkenheid

Hoe maak je ouders enthousiast over de verlengde schooldag?

Diverse communicatiemethoden

Foto's vertellen het verhaal! Deel beelden van activiteiten en eindproducten met ouders.

Informeer op ouderavonden over de verrijkte schooldag en laat zien hoe het een positieve impact kan hebben op hun kind.

Laat leerlingen zelf de ouders uitnodigen door middel van een zelf gemaakte uitnodiging.

Laat ouders in de nieuwsbrief kennismaken met de verrijkte schooldag en voorzie leerlingen van informatieve brieven.

Voordelen verlengde schooldag

Vermindering van kansenongelijkheid en groei in sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind

Kan de onderwijsachterstanden verhelpen, door leuke, maar leerzame activiteiten met de leerlingen te doen

Vermindering van segregatie tussen de kinderen op school

Verdieping op de aangeboden lesstof van de school

Ouderparticipatie aantrekkelijk maken

Zorg ervoor dat de thema's van de verrijkte schooldag ieder jaar variëren.

Introduceer de verlengde schooldag ieder jaar met een kookavond. Tijdens deze avond koken de kinderen voor de ouders.

Stel de verrijkte schooldag niet verplicht.

Zorg voor een aanspreekpunt binnen de school.

Sport & bewegen

Waarde van sport & bewegen

Fysieke waarde

Voldoende beweging houdt de verschillende lichaamsfuncties op peil, zoals de bloedcirculatie, de ademhaling, spierkracht en de botten. Daarnaast verkleint bewegen de kans op verschillende ziektes en verstevigt het je weerstand. In combinatie met voorlichting over gezonde voeding enorm belangrijk in het gezond houden van kinderen en voorkomen van overgewicht en obesitas.

Intellectuele waarde

Bewegen stimuleert de groei van het aantal verbindingen tussen hersencellen, het aantal capillairen en bevordert de mogelijkheid dat hersendelen functies van elkaar overnemen. Uit onderzoek blijkt dat een enkele beweegsessie al effectief is in het verbeteren van cognitie bij basisschoolkinderen.

Financiële waarde

Bewegen zorgt op de langere termijn voor minder gezondsheidklachten, verhoogde motivatie en concentratie. Uit onderzoek blijkt dat dit alles een positief effect op je latere carriere en daarbij passende inkomen.

Sociale waarde

Sport en bewegen biedt een positief sociaal klimaat dat het mogelijk maakt om sociale vaardigheid te ontwikkelen, betekenisvolle relaties creeren en sociale gedragsnormen te vormen. Daarnaast laat de sport en bewegen kinderen op een gelijk niveau met elkaar interacteren en elkaar als gelijken zien.

Persoonlijke/emotionele waarde

Bij sporten komen verschillende hormonen vrij die stress verminderen (oxytonine), je humeur een boost geven (serotonine), je motiveren om door te gaan en doelen te stellen (dopamine) en pijn verminderen (endorfine). Zo krijg je meer beweegplezier en een tevreden gevoel. Kinderen zitten beter in hun vel na het sporten, wat leidt tot meer zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen. Bij regelmatig sporten verkleint de kans op depressies, stress en angsten.



Leer bewegen

Doelgroep	Wat	Werkzame principes	Programma's
Voorschools	Brede motorische bewegingen (alleen)	Ontdekkend leren door uitdagende situaties Verhaal, kleuren Waarderende en stimulerende begeleiding	Monkey moves
Onderbouw	Brede motorisch bewegingen meer met handen en voeten	Veelzijdig materiaal Differentiëren Impliciete instructie Kleine groepjes	Nijntje
Middenbouw	Keuze voor bewegen en sporten in verschillende contexten-sport oriëntatie	Hoge competentiebeleving Groepjes op zone naaste ontwikkeling Wedstrijdjes context en taakvariatie: van weinig druk naar veel: tijd, snelheid, combinatie, precisie,	Trixxs
Bovenbouw	Sport oriëntatie	Sporten op basis van motief Inzicht in beweegidentiteit Bewegen zelf laten regelen Sociale ondersteuning	Alle sporten

Doelen van sport & bewegen



Meer bewegen

Naam Interventie	PLAYgrounds(Groep1-8)	The Daily Mile(Groep 1-8)	Het Bewegend Kind(Groep1-8)
Korte omschrijving	Met een uitnodigende en gestructureerde inrichting van het schoolplein en stimulans van actief gebruik van het plein, onder meer door de koppeling met gymles, wordt lichamelijke activiteit gestimuleerd bij alle kinderen.	Dagelijkse onderbreking voor de kinderen die gedurende de dag een minuut of 15 in hun eigen tempo een rondje te rennen of joggen door de eigen buurt. Heel eenvoudig effectief concept dat toegepast kan worden door elke school of buitenschoolse opvang. The Daily Mile is een korte pauze om de benen te strekken en het brein wakker te schudden. Leerlingen en leerkrachten gaan minimaal 3x per week naar buiten om in een kwartier een stuk te (hard)lopen. Dat is een afstand van ongeveer een mijl (1,6 km).	Het Bewegend Kind streeft ernaar om de jeugd ten minste vier dagen in de week, 20-30 minuten te laten bewegen. De lessen zijn zowel in de gymzaal als in de buitenomgeving. Van groep een tot en met groep acht is er een doorlopende leerlijn ontwikkeld om de motorische vaardigheden te verbeteren. Door dagelijkse beoefening is er ruimte voor ontwikkeling op grof en fijn motorisch gebied.
Bewijslast	Goede aanwijzingen voor effectiviteit. Onderzoeken tonen een significante toename in activiteit van kinderen tijdens de pauze.	Internationaal erkende interventie die in meer dan 85 landen wordt toegepast. Onderzoeken tonen aan dat naast een verbetering van conditie, ook de kans op obesitas afneemt en kinderen sneller een normale gezonde lichaamsbouw krijgen.	Eerste aanwijzingen voor effectiviteit. Onderzoeken tonen een significante toename in motorische ontwikkeling. Daarnaast, vooruitgang op sociaal, persoonlijk en cognitief vlak door het vele bewegen.
Type interventie	Beweging stimuleren tijdens de pauze op het schoolplein.	Beweegbreak tijdens de lessen (15 min), waarbij de docent zelf kan begeleiden	Korte beweegbreaks van 15-20 minuten tijdens de lessen volgens een vooropgezet plan. Simpele bewegingsinterventies die zonder veel voorbereiding kunnen worden uitgevoerd.
Kosten Interventie	Afhankelijk van het pakket, zijn er enige kosten verbonden aan deze interventie.	Gratis startpakket bij deze interventie, daarnaast is het verder een gratis interventie.	Er zijn kosten verbonden aan deze interventie.
Fysieke waarde			
Emotionele/persoonlijke waarde			
Sociale waarde			
Intellectuele waarde			
Meer informatie	https://playgrounds.nu/	https://thedailymile.nl/	https://www.hetbewegendkind.nl/

Beter bewegen

Naam Interventie	Nijntjes beweegdiploma (groep 1/2/3)	Vallen is ook een sport (groep5-8)	Beweeg Wijs (Groep 1-8)
Korte omschrijving	Ieder kind ontwikkelt zich op eigen manier, met deze interventie wordt op jonge leeftijd(2-6jaar) motorische achterstand tegengegaan, welke vaak samengaat met sociaal isolement en lage mate van zelfvertrouwen. In de lessen van het Nijntjes Beweegdiploma kunnen peuters en kleuters balanceren, rollen, huppelen, klauteren, springen, zwaaien, vangen, gooien en schoppen. Alle basisbewegingen komen aan bod via leuke oefeningen en spelletjes. Zo leert jouw kind op een verantwoorde manier bewegen met veel variatie!	De interventie bestaat uit een lespakket van acht weken waarin kinderen tijdens de lessen bewegingsonderwijs op een leuke manier stap voor stap worden geleerd veilig te vallen. Het doel is het verminderen van het aantal letsels en de ernst daarvan als gevolg van een val. Aan de hand van verschillende oefeningen worden kinderen uitgedaagd om veilig te vallen, wat tot minder letsel kan leiden.	Door het opleiden van pleincoaches en het aanpassen van het plein wordt ruimte gecreëerd voor alle kinderen van verschillende motorische niveaus. Daar waar nu vaak sprake is van activiteit door de kinderen met het hoogste niveau van motorische vaardigheid, wordt door het toepassen van kleurzones zowel fysieke activiteit als sociaal emotionele ontwikkeling gestimuleerd door kinderen te laten spelen op het niveau van hun eigen motorische vaardigheid.
Bewijslast	Eerste aanwijzingen voor effectiviteit, enkele onderzoeken laten een significant positief effect zien op de motorische achterstand. Daarnaast worden er ook positieve effecten gezien in de sociale en cognitieve ontwikkeling bij kinderen.	Eerste aanwijzingen voor effectiviteit. Onderzoeken tonen een significante afname in letsels na een valpartij.	Goed onderbouwde interventie. Uit de onderzoeken blijkt dat kinderen meer fysieke activiteit vertonen tijdens de speelmomenten. Doordat er meer ruimte is volgen minder conflicten. Positieve effecten op fitheid en cognitie worden gevonden op de lange termijn.
Type interventie	Losse lessen die in het lesprogramma kunnen worden toegepast, gegeven door externe professionals. Daarnaast kunnen docenten zelf ook lessen aanbieden aan de hand van het doe-het-zelf-pakket.	Interventie tijdens de gymles, de eigen vakdocent LO wordt getraind in het vallen van kinderen en geeft zelf de lessen aan de kinderen.	Aanpassingen aan het bestaande schoolplein om bewegen te stimuleren en opleiding tot pleincoach voor docenten, zodat deze kunnen zien waar de conflicten op het plein zich voordoen.
Kosten Interventie	Gratis doe-het-zelf-pakket, de lessen aan de hand van de professionals zijn kosten verbonden.	Aan het opleiden van de eigen vakdocenten zijn kosten verbonden.	Afhankelijk van het budget van de school wordt een plan gemaakt.
Fysieke waarde			
Emotionele/persoonlijke waarde			
Sociale waarde			
Intellectuele waarde			
Meer informatie	https://dutchgymnastics.nl/beweegdiploma/	https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/interventies/interventie/vallen-is-ook-een-sport/	https://beweegwijs.nl/

Voeding, leren en bewegen!

Naam Interventie	Fit & Vaardig (Groep2-7)	Munch And Move (Groep 1/2/3)	B-Fit (Groep 1-8)
Korte omschrijving	Gecombineerde leer en beweeginterventies die kinderen op een actieve manier laat oefenen met taal en rekenen. Kinderen moeten al bewegend antwoord geven op een taal of rekengame en zo de karakters door verschillende levels helpen. Met meer dan 80 verschillende spellen en bijna 800 lessen is er genoeg variatie en uitdaging voor groep 2 tot groep 7.	Gecombineerde leefstijlinterventie voor kinderen van 0-5 jaar over het bewust worden van gezonde voeding, veel bewegen en de voordelen van een gezond leven. Door zowel lessen te geven over gezonde voeding als over veel bewegen worden kinderen en ouders zelf bewust gemaakt over de voordelen van een gezond leven.	Het doel van B-fit is het voorkomen en stabiliseren van overgewicht onder jeugd en jongeren in de leeftijd van 2 tot en met 18. Het programma richt zich vooral op het verminderen van het zitgedrag en schermtijd van kinderen, meer bewegen en gezondere voeding.
Bewijslast	Sterke aanwijzingen voor effectiviteit. Onderzoeken tonen een significante toename in de resultaten op taal en rekenen. Daarnaast tonen enkele onderzoeken een leerwinst tot 4 maanden aan.	Internationaal erkende interventie die wordt ondersteund en aangemoedigd door de regering in Engeland. Afname in obesitas, diabetes type 2 en een toename in kinderen met een gezonde levensstijl en een gezond gewicht gedurende het hele leven.	Eerste aanwijzingen voor effectiviteit. Longitudinaal onderzoek toont een afname in overgewicht, een positief effect van de op beweeggedrag wordt ook gevonden.
Type interventie	Beweging stimuleren tijdens het leren van taal en rekenen door gevarieerd te oefenen met behulp van een game op het digiboard.	Gecombineerde voeding en levensstijlinterventie waarbij medewerkers van de onderbouw en de BSO geholpen worden met het implementeren van een leuke op activiteiten gebaseerde methode om kinderen en ouders bewust te maken van een gezond leven.	Gecombineerde interventie die per school aangepast kan worden, denk bijvoorbeeld aan het beweegvriendelijker maken van schoolpleinen, ouderworkshops en een gezondheidsbeleid bij scholen.
Kosten Interventie	Gratis startpakket, daarna een betaalde versie met nog meer spellen en lessen. Prijs afhankelijk van het pakket.	Aan het opleiden van de eigen vakdocenten zijn kosten verbonden.	De kosten bedrag maximaal 2500 euro, hiervoor krijg je een lespakket, spelmaterialen, aanpassingen van het speelplein en een opleiding tot b-fit coach.
Fysieke waarde			
Emotionele/persoonlijke waarde			
Sociale waarde			
Intellectuele waarde			
Meer informatie	https://fitenvaardigopschool.nl/	https://healthykids.nsw.gov.au/	https://www.geldersesportfederatie.nl/projecten/b-fit/

Toelichting bij de keuzetabel

Ten eerste, alle verschillende waardes van bewegen zijn natuurlijk onlosmakelijk met elkaar verbonden. De grenzen tussen de waardes zijn niet zo zwart/wit als in dit overzicht. Kinderen die al beter in hun vbel zitten, nemen meer deel aan groeps-activiteiten als sport en spel en worden daardoor vaak ook fysiek gezonder.
De waardes kunnen dus zeker niet volledig los van elkaar gezien worden, maar het Human Capital Model is echter een mooi model om interventies op in te delen omdat er nu gecategoriseerd kan worden op de aspecten die u zelf balang-rijk acht.

Dit is een versimpelde versie van de effecten van de verschillende interven-ties. Geen enkele interventie heeft een precies effect op een van de waardes van bewegen. In lijn met wat hierboven al is benoemd, alles is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

In dit overzicht zijn de effecten van de interventies op de financiele waarde lastig direct te meten is. Hiervoor moet eerst een veel langer onderzoek plaats-vinden, om te kijken waar de deelnemers uiteindelijk terecht komen.

Daarnaast, speler er veel meer factoren mee in de bepaling van dit construct (theoretisch concept dat niet direct observeerbaar is). De lading op de v erschillende waarddes is gegeven op een schaal van een tot vijf. Wanneer er in een onderzoek niet specifiek naar de lading op een bepaalde waarde is onder-zocht, is het cijfer twee gegeven. Omdat de waardes allemaal verbonden zijn, kan er niet vanuit gegaan worden dat er helemaal geen effect is op deze lading. Hierom is gekozen voor de lading twee.

De effectiviteit van verschillende inter-venties is tot stand gekomen door te kijken naar de effect size van de onder-zoeken, het aantal (internationale) onder-zoeken en de grootte van de steekproe-ven. De schaal loopt van “Goed beschreven interventie” tot “internationaal erkende interventie”.

Futures Literacy

Hoe zet je dat in bij een verrijkte schooldag?

Door Futures Literacy krijgen kinderen handreikingen om beter om te gaan met de toekomst en haar onzekerheden en tegenslagen. Dat is belangrijk voor later. Meer weten over Futures Literacy? Scan de QR-code!

Futures Literacy bestaat uit drie pijlers

Narrative Capacity is de vaardigheid om verhalen en frameworks te construeren en is belangrijk voor de voorbereiding op je toekomst. Je kan hier met kinderen aan werken door verhalen te vertellen over mensen die problemen op verschillende manieren oplossen. Zo geef je verschillende handvatten.

Collective Intelligence is de vaardigheid om binnen een groep mensen kennis en vaardigheden te delen. Het is belangrijk om kinderen te leren samenwerken. Om hiermee te werken kan je bijvoorbeeld projecten in groepen uitvoeren.

Capacity to reframe is de vaardigheid om bewust te worden van verschillende aannames en hier een beeld bij te kunnen vormen. Het is belangrijk om de manier van denken te kunnen veranderen. Met de kinderen hieraan werken kan door een les te geven over tegenslagen.

Nuttige programma's voor de basisschool bij het werken aan Futures Liberacy!

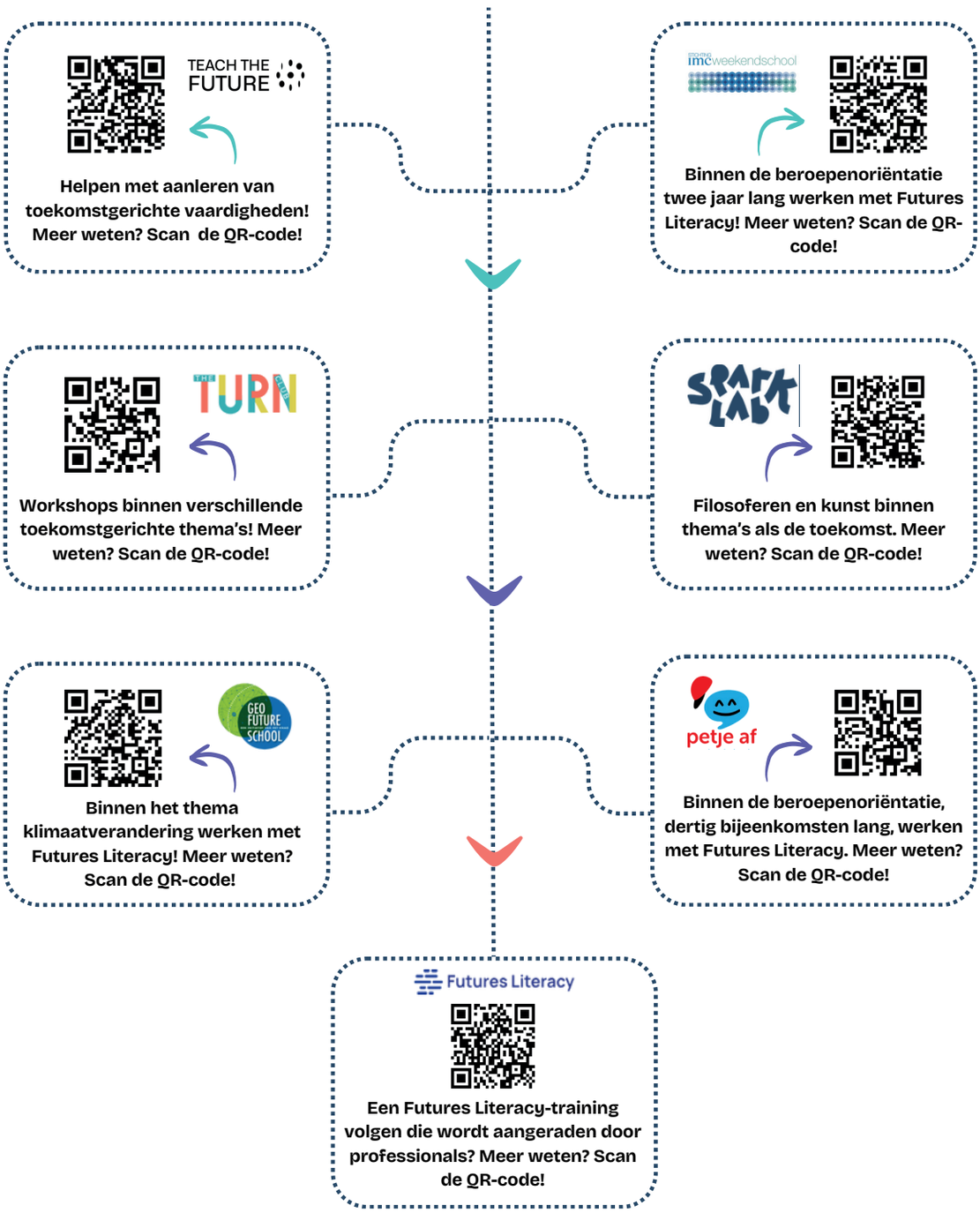

Varianten verrijkte schooldag

Alternatief onderwijs

Vast tijdstip in de week onderwijs van een aanbieder. Vaak in aansluiting op een thema uit een methode van wereldoriëntatie of een ander regulier vak.
Reguliere docenten zijn in deze variant vrijgeroosterd of begeleiden de externe aanbieders.
Dit is aanbod in reguliere onderwijstijd.

Doel: Lesdoelen verrijken voor alle kinderen/ op een andere manier leren

Talent(mid)dag

Het 'vrijdagmiddagalternatief'. Alle klassen hebben tegelijk een alternatief aanbod op een dag of middag in de week. Er is ruimte voor docenten om wat anders te doen of gezamenlijk overleg te plannen. Dit is aanbod in reguliere onderwijstijd.

Doel: Perspectieven verbreden en talenten ontdekken bij alle kinderen en op een andere manier leren

Naschools aanbod

Een aanbod van naschoolse activiteiten op een vast moment of een aantal vaste momenten in de week. Het aanbod is buiten reguliere onderwijstijden en kinderen kunnen zich vrijwillig aanmelden voor het aanbod van een externe aanbieder. School is verantwoordelijk voor aanbod, inzet van een beperkt aantal uren van leerkracht.

Doel: kinderen kennis laten maken met 'andere' activiteiten, intrinsieke motivatie aanzetten en leren in de praktijk.

Uitbreiding onderwijstijd

Uitbreiding van de onderwijstijd om alle kinderen een verrijkt aanbod te bieden, zonder het bestaande onderwijsaanbod te veranderen. Reguliere docenten zijn in deze variant vrijgeroosterd of begeleiden de externe aanbieders. Verrijking kan gedurende de (uitgebreide) lesdag plaatsvinden of op een vast moment in de lesdag.

Doel: verrijken van de onderwijsdag voor alle kinderen, met binnen de schoolcontext extra aandacht en uren voor een divers aanbod.

De juiste vragen voor de juiste variant

Welke inrichting ook wordt gekozen, het is voor alle varianten van een verrijkte schooldag van belang een kwalitatief goede verrijkte schooldag te ontwikkelen. Antwoorden op onderstaande vragen kunnen helpen bij het ontwikkelen van een kwalitatieve verrijkte schooldag:

- **Wat is de visie op binnen- en buitenschools leren?**
- **Welke doelen verbinden we aan de activiteiten?**
- **Hoe waarborgen we deze doelen? (hoe zorgen we bijvoorbeeld voor kwalitatief goed cultuuraanbod, bewegingsaanbod, etc.)**
- **(Hoe) maken we een koppeling met de vakinhoud in reguliere onderwijstijd?**
- **Welke samenhang zien we tussen de activiteiten?**
- **Hoe waarborgen we enige continuïteit in thema's/ activiteiten?**



www.tijdvoortoekomst.nl
info@tijdvoortoekomst.nl